

Tilsynsrapport

Rapport	
Rapporttittel Rapport etter tilsyn med varsling av kritikkverdige forhold i virksomheten	Aktivitetsnummer 992552

Gradering		
☒ Offentlig	☐ Begrenset	☐ Strengt fortrolig
☐ Unntatt offentlighet	☐ Fortrolig	

Involverte	
Hovedgruppe Petroleumstilsynet v/F-Arbeidsmiljø og Arbeidstilsynet	Oppgaveleder Grete I. Løland
Deltakere i revisjonslaget Tone Guldbrandsen, Grete I. Løland, Roar Høydal, Åse O. Larsen og Ingvild Idsøe-Jakobsen (Arbeidstilsynet)	Dato 9.11.2018

1 Innledning

Petroleumstilsynet og Arbeidstilsynet har i samarbeid gjennomført tilsyn med 20 selskap sine rutiner for håndtering av varsling av kritikkverdige forhold i virksomheten. ESSO Norge AS er ett av disse selskapene. Selskapene ble gjennom brev 26.4.2018 bedt om å sende inn kopi av sin varslingsrutine samt å gjøre rede for hvordan det var lagt til rette for arbeidstakermedvirkning i utforming av rutinen og for hvordan rutinen er gjort kjent i selskapet, jf. krav i arbeidsmiljøloven § 2A-3.

2 Bakgrunn

Å varsle er å si ifra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Arbeidstakere kan gjennom arbeidsforholdet bli kjent med forhold som er eller kan være i strid med

- lover og regler,
- virksomhetens retningslinjer,
- alminnelig oppfatning av hva som er forsvarlig eller etisk akseptabelt.

Arbeidsmiljøloven gir arbeidstakere og innleide rett til å varsle om kritikkverdige forhold. [Arbeidsmiljølovens varslingsregler](#) omfatter tilfeller der arbeidstaker varsler om kritikkverdige forhold i egen virksomhet. Loven gir også innleid arbeidstaker rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten til innleier.

Arbeidsgiver skal, i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, utarbeide rutiner for intern varsling eller sette i verk andre tiltak som legger forholdene til rette for varsling om kritikkverdige forhold. Rettigheten skal bidra til å styrke ansattes reelle ytringsfrihet i arbeidslivet.

Minimumskravet i loven er at rutinene skal være skriftlige og minst inneholde:

- a) oppfordring til å varsle om kritikkverdige forhold,
- b) fremgangsmåte for varsling,
- c) fremgangsmåte for mottak, behandling og oppfølging av varsling.

3 Mål

Målet med tilsynet er å påse at virksomhetene etterlever kravene i § 2A-3 i arbeidsmiljøloven.

4 Resultat

Vi har fått tilsendt utdrag fra selskapets personalhåndbok som dekker «Åpen kommunikasjon i arbeidsforhold» og «Trakassering på arbeidsplassen». I tillegg har vi mottatt utdrag fra «Verneinstruks A&B – Vernefilosofi og Verneregler». Disse er tilgjengelige for de ansatte gjennom virksomhetens personalhåndbok. Det tilsendte materialet kan imidlertid ikke anses som fullstendig beskrivelse av rutiner for varsling og mottak, håndtering og oppfølging av varsling.

Tilsynet påviste følgende avvik:

- Mangler ved rutiner for varsling

5 Observasjoner

Vi opererer med to hovedkategorier av observasjoner:

Avvik: Observasjoner der vi påviser brudd på/manglende oppfylling av regelverket.

Forbedringspunkt: Observasjoner der vi mener å se brudd på/manglende oppfylling av regelverket, men ikke har nok opplysninger til å kunne påvise det.

5.1 Avvik

5.1.1 Mangler ved rutiner for varsling

Avvik

Prosedyren for mottak, behandling og oppfølging av varsling av kritikkverdige forhold i virksomheten har mangler.

Begrunnelse

Vi har fått tilsendt utdrag fra selskapets personalhåndbok som dekker «Åpen kommunikasjon i arbeidsforhold» og «Trakassering på arbeidsplassen». I tillegg har vi mottatt utdrag fra «Verneinstruks A&B – Vernefilosofi og Verneregler».

- Det innsendte materialet beskriver elementer av ansvar og aktiviteter ved en mulig varslingssituasjon. Beskrivelsen av framgangsmåten for hvordan varsle eller for å motta, håndtere og følge opp varsler er imidlertid uklar. Eksempler: man «oppmuntrer de ansatte til å drøfte sine anliggender, problemer og ideer med nærmeste overordnede». «Det forventes at ansatte rapporterer umiddelbart til ledelsen mulige lovbrudd, brudd på selskapets politikk...», men hvordan dette skal gjøres går ikke fram.

- Selskapet henviser i sitt svarbrev til sikkerhetstips som kan leveres av ansatte så vel som av kontraktører. Dette er verktøy til bruk i det daglige sikkerhetsarbeidet og kan ikke regnes som varsling i lovens forstand.

Krav

Arbeidsmiljøloven § 2A-3

6 Deltakere fra Petroleumstilsynet

Grete I. Løland	fagområdet arbeidsmiljø (oppgaveleder)
Tone Guldbrandsen	fagområdet arbeidsmiljø
Roar Høydal	fagområdet arbeidsmiljø
Åse Ohrstrand Larsen	fagområdet arbeidsmiljø

Deltakere fra Arbeidstilsynet

Ingvild Idsøe-Jakobsen seniorinspektør

7 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under planleggingen og utføringen av tilsynet:

- Svarbrev fra Exxon Mobil 10.8.2018.
- Vedlegg fra personalhåndboken i ESSO Norge AS.
- Åpen kommunikasjon i arbeidsforhold.
- Trakassering på arbeidsplassen.
- Utdrag fra Verneinstruks A&B – Vernefilosofi og Verneregler.